

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๔ ด้าน คือ ๑. การศึกษารูปแบบและความต้องการพื้นฐานของกลุ่มทอผ้า ย้อมคราม ในบริบทพื้นที่ที่ศึกษา ๒. การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าย้อมครามและ ประเมินผลผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากกลุ่มชุมชนและผู้สนใจในพื้นที่ผ้าย้อมคราม ๓. เปรียบเทียบรูปแบบ วัสดุกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าย้อมคราม ๔. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ จากผ้าย้อมคราม การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมและผลสำเร็จของชิ้นงาน

ด้านที่ ๑ บริบทของพื้นที่ที่ศึกษากลุ่มทอผ้าย้อมคราม

กลุ่มทอผ้าย้อมครามที่บ้านปิ่น อำเภอลอง จังหวัดแพร่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ กลุ่มดังกล่าว เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย พบว่า เป็นกลุ่ม ที่มีชื่อเสียงในการย้อมสีธรรมชาติ และศูนย์เรียนรู้การทอผ้าจากที่มีชื่อเสียงมานาน ประธานกลุ่ม คือ นางประนอม ทาแปง อยู่บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นผู้ มีบทบาทสำคัญที่สุดคนหนึ่งในการสืบทอดศิลปะการทอผ้าตีนจก ด้วยเทคนิค การจกแบบโบราณ โดย ได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าให้แก่กลุ่มแม่บ้านที่สนใจ จนมีผู้ที่มีความสามารถในการทอผ้าตีน จกมากขึ้นเป็นลำดับ ตลอดจนเป็นผู้ที่หมั่นศึกษาเทคนิควิธีการทอผ้าเพิ่มเติม และนำมาปรับปรุง พัฒนาตีนจกให้ง่ายและรวดเร็วขึ้น นางประนอม ทาแปง ประกอบอาชีพ การทอผ้ามาราว ๒๐ กว่าปี เป็นผู้ที่สนใจใฝ่หาความรู้ในอาชีพอยู่เสมอ เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ที่พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ถึง ๓ ครั้ง เมื่อได้รับความรู้แล้วได้นำมาใช้ในการพัฒนาการทอผ้าตีนจกของเมืองลอง ให้มีสีสันและลวดลายที่งดงามมากขึ้น โดยมีหลักในการผลิตผ้าทอ ๓ ประการ คือ ๑. จุดมุ่งหมายเพื่อ การอนุรักษ์ ๒. เพื่อเพิ่มความนิยม ๓. เพื่อพัฒนาวิธีการผลิต นอกจากนี้ยังได้จัดทำพิพิธภัณฑ์ผ้า ขนาดเล็กในบ้าน โดยรวบรวมผ้าทอตีนจก ผ้าที่ชนะการประกวดไว้ให้ผู้สนใจได้ศึกษา รวมทั้ง ความรู้เกี่ยวกับการย้อมสีธรรมชาติ โดยเฉพาะการย้อมสีครามธรรมชาติ มีโรงย้อมคราม ผลิตผ้าย้อม คราม ซึ่งได้จากวัสดุที่ปลูกเอง และมีชาวต่างชาติมาเรียนรู้วิธีการย้อมคราม จากผลงานต่าง ๆ ทำใ้ นางประนอม ทาแปง ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้เป็นผู้มีผลงาน ดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักทอ) ล่าสุด ปี ๒๕๕๓ ได้เป็น ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประณีตศิลป์-ศิลปะการทอผ้า) (กรมศิลปากร, ๒๕๕๑)

นับได้ว่าการศึกษากลุ่มดังกล่าว ทำให้ได้ความรู้ในกระบวนการการอนุรักษ์การพัฒนาในอาชีพ ภูมิปัญญาสืบทอดมายาวนาน ทำให้ได้รับชื่อเสียง เพื่อที่จะได้นำไปเผยแพร่และเปรียบเทียบกับด้านต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์จากการย้อมสีธรรมชาติ โดยเฉพาะผ้าย้อมครามในบริบทต่าง ๆ ต่อไป การบริหารจัดการในกลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นคนในหมู่บ้านที่มีอาชีพทอผ้ามารับงานจากประธานกลุ่มไป ทำที่บ้านแล้วนำงานมาส่ง มีการตรวจสอบชิ้นงานก่อนการจ่ายเงินแล้วรับงานใหม่ไปทำ

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม แยกเป็น ๒ ประเภท ๑. ผ้าผืน ได้แก่ ผ้าซิ่น ผ้าพันคอ สไบ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า ๒. ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เสื้อผ้า กระเป๋า ผ้าคลุมเตียง ที่นอน ชุดบนโต๊ะอาหาร ปัจจุบันมีการ เสริมรายได้โดยการตัดเย็บเสื้อผ้าจากการส่งผลิตจากลูกค้า

ปัญหาและความต้องการของกลุ่ม

ปัจจุบันจากการสัมภาษณ์ พบว่า ในกลุ่มยังคงมีการทอผ้าจากการย้อมสีธรรมชาติ แต่การย้อม สี กลุ่มมีปัญหาไม่นิยมย้อมเอง แต่จะใช้วัสดุที่มีการจำหน่ายจากร้านค้า ต้องการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ สามารถจำหน่ายได้ในหลายช่องทาง และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ แต่การจำหน่ายในผลิตภัณฑ์ รูปแบบเดิมยังคงจำหน่ายได้สูง

กลุ่มทอผ้าย้อมครามที่บ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์กลุ่มดังกล่าว เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย พบว่าเป็นกลุ่มที่มี ชื่อเสียงในการย้อมผ้าสีครามธรรมชาติ ประธานกลุ่มคือ นางสมคิด พรหมจักร เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้าน ถ้ำเต่า อยู่บ้านเลขที่ ๑๖๔ หมู่ ๑ ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ผลิตผ้า ย้อมครามมาประมาณ ปี ๒๕๓๑ แล้วพัฒนาขึ้นมาจนถึงการจัดตั้งกลุ่มเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๒ เป็นผู้ที่มีความสามารถ มั่นใจในตนเอง ซึ่งอาศัยความเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยการชักจูงคนในหมู่บ้านมา เป็นสมาชิก เพื่อประกอบอาชีพการทอผ้าจำหน่ายสู่ตลาดต่อไป มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของ ผ้าผืนและลวดลายมัดหมี่ดั้งเดิม จำหน่ายในพื้นที่ของกลุ่มและนิทรรศการ ศูนย์แสดงสินค้าต่าง ๆ ร่วม ทำวิจัยกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผู้สนใจทั้งคนในท้องถิ่น และภายนอก คนไทยและต่างชาติ มา เยี่ยมชมตลอดอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มมีการผลิตผลิตภัณฑ์ไม่เพียงพอต่อการจำหน่าย ทางกลุ่มมี สมาชิกเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีจำนวนประมาณ ๓๒๐ คน โดยปฏิบัติในพื้นที่ของกลุ่ม และนำไปทอที่บ้าน ทั้งการย้อมสีและการทอผ้า มีการส่งผลิตจากลูกค้าเป็นส่วนใหญ่ทั้งภายในและต่างประเทศ

การบริหารจัดการในกลุ่ม เดิมทางกลุ่มกู้เงินมาบริหารจัดการแต่เกิดความล้มเหลว พัฒนาขึ้น มาใหม่ โดยประธานกลุ่มได้จัดทำบัญชี แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มที่ปรึกษากลุ่มในชุมชน เนื่องจากมีทั้งภาครัฐและเอกชน มีโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่ม โดยเรียกว่า “กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้าย ย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า” มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีระบบชัดเจน ผู้วิจัยมีความชื่นชมในการ บริหารจัดการของประธานกลุ่มเป็นอย่างสูง การช่วยเหลือ สอนงานกับเด็กที่ยากไร้ให้มีความรู้ เกี่ยวกับการทอผ้า แล้วให้รายได้ รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ มีจิตสาธารณะ เผยแพร่ให้กับสถาบันการศึกษาและ

ผู้ที่สนใจมาศึกษาหาความรู้ โดยมีคิดค่าใช้จ่ายใด ๆ และมีหน่วยงานราชการมาให้ความรู้ในพื้นที่อยู่อย่างต่อเนื่อง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จะเป็นการทำผลิตภัณฑ์เป็นผ้าผืนจากการย้อมคราม ซึ่งทำรายได้เป็นส่วนใหญ่ และทำน้ำครามจำหน่ายด้วย จากการสอบถาม พบว่า ไม่มีความสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่นได้ จึงเป็นปัญหาของกลุ่มที่จะเปิดช่องทางในการหารายได้เพิ่มขึ้น ทางกลุ่มจึงมีความต้องการที่จะพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ในช่องทางใหม่ โดยเฉพาะการผลิตเสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม เพราะคนในหมู่บ้านเข้ามาทำงานที่กรุงเทพฯ แล้วกลับไปไม่มีงานทำ จึงให้มาศึกษาหาความรู้จากการฝึกอบรมเพื่อจะได้มีอาชีพ จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญจึงจัดโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการฝึกอบรมให้กับกลุ่มดังกล่าว เพื่อสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับชุมชนต่อไป

ด้านที่ ๒ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมครามและการประเมินผล

ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

๒.๑ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม

ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม มีการดำเนินงานจากการศึกษาบริบทในพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ บ้านปิน ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ และบ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร พบว่า วัสดุที่นำมาออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นผ้าย้อมครามที่เป็นผ้าสีพื้น และลวดลายที่นิยมจากการจำหน่าย ผู้วิจัยออกแบบเสื้อผ้า และส่งผลิตวัสดุที่จะนำมาแปรรูปเป็นเสื้อผ้าต้นแบบ ให้มีความเหมาะสม โดยใช้หลักการออกแบบเสื้อผ้า เป็นรูปแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับสมัยนิยม วัสดุและการตกแต่ง โดยออกแบบ ๒๐ รูปแบบ และวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญและชุมชนมีส่วนร่วมได้เสื้อผ้า ๑๐ รูปแบบจากพื้นที่ ๒ พื้นที่ที่ศึกษา (พื้นที่ละ ๕ รูปแบบ)

ผ้าย้อมครามจากบ้านปิน ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ประกอบด้วยผ้าย้อมครามสีพื้น และผ้าย้อมครามมีลวดลาย ๕ ลาย

ผ้าย้อมครามสีพื้น

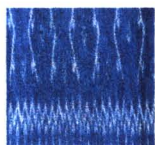

ลวดลายผ้าย้อมคราม

ผ้าย้อมครามจากบ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอกาฬสินธุ์ ประกอบด้วยผ้าย้อมครามสีพื้นและผ้าย้อมครามมีลวดลายมัดหมี่ ๕ ลวดลาย

ผ้าย้อมครามสีพื้น

ลวดลายผ้าย้อมคราม

การออกแบบเสื้อผ้าต้นแบบจากผ้าข้อมครามพื้นที่ละ ๕ รูปแบบ รวม ๑๐ รูปแบบ ดังนี้
 ตารางที่ ๔.๑ ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าต้นแบบจากผ้าข้อมครามของบ้านปิ่น ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง
 จังหวัดแพร่ ๕ รูปแบบและผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าต้นแบบจากผ้าข้อมครามของบ้านถ้ำเต่า
 ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ๕ รูปแบบ

รูปแบบ	หน้า	หลัง
๑. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑		
๒. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๒		
๓. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๓		
๔. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๔		
๕. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๕		

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

รูปแบบ	หน้า	หลัง
๖. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๖		
๗. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๗		
๘. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๘		
๙. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๙		
๑๐. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑๐		

ส่วนที่ ๒

ผลการประเมินจากการวิเคราะห์ ผลผลิตผ้าจากผ้าข้อมคราม กลุ่มบ้านปิน ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่และกลุ่มบ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ ๒ ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประเมินที่มีต่อผลผลิตผ้าจากผ้าข้อมครามเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลาย การตกแต่งและโดยภาพรวม
- ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ผลผลิตผ้าจากผ้าข้อมคราม ประเมินจากกลุ่มผู้สนใจ ๑๐๐ คน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป
ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	๗๕	๗๕
ชาย	๒๕	๒๕
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตาราง ๔.๒ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๗๕ รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑๕	๑๕
๒๑ - ๓๐ ปี	๓๑	๓๑
๓๑ - ๔๐ ปี	๓๖	๓๖
มากกว่า ๔๐ ปี	๑๘	๑๘
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๖ รองลงมาอายุ ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	๑๑	๑๑
รับราชการ	๒๕	๒๕
รัฐวิสาหกิจ	๓	๓
แม่บ้าน	๕	๕
รับจ้าง	๓๘	๓๘
ธุรกิจส่วนตัว	๑๐	๑๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๓๘ รองลงมาคืออาชีพ รับราชการ คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒๓	๒๓
๕,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๓๓	๓๓
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๒๓	๒๓
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๘	๘
มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท	๕	๕
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓ รองลงมามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มประเมินจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๕๓	๕๓
ปริญญาตรี	๓๒	๓๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๕	๑๕
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๕๓ รองลงมาคือระดับการศึกษาปริญญา คิดเป็นร้อยละ ๓๒

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากผ้าข้อมคราม

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลาย การตกแต่ง และโดยภาพรวม
จากผ้าข้อมคราม กลุ่มบ้านปิ่น ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	SD	ความเหมาะสม
๑. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๓.๗๒	.๕๒	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๓.๘๘	.๒๓	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๓.๘๕	.๖๑	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๓.๕๑	.๔๘	มาก
๒. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๒	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๓.๕๐	.๒๖	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๓.๘๘	.๕๔	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๑๓	.๗๘	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๑๖	.๖๗	มาก
๓. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๓	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๑๗	.๗๒	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๔.๔๐	.๖๔	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๔๕	.๗๑	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๕๘	.๖๒	มากที่สุด
๔. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๔	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๓.๘๗	.๘๖	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๓.๕๒	.๑๗	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๓.๗๘	.๒๕	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๓.๕๕	.๘๔	มาก
๕. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๕	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๓๒	.๓๖	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๔.๐๘	.๕๑	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๒๑	.๒๗	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๓๒	.๓๖	มาก
เฉลี่ยโดยภาพรวม	เสื้อผ้าสตรี ๕ รูปแบบ	๔.๑๕	.๖๗	มาก

ตารางที่ ๔.๓ (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มี
ต่อผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลาย การตกแต่ง
และโดยภาพรวมจากฝ่ายมัธยม บ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	ความเหมาะสม
๑. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๖	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๑๕	.๓๒	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๔.๓๕	.๑๗	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๑๒	.๖๒	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๔๕	.๖๕	มาก
๒. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๗	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๐๒	.๕๖	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๓.๘๕	.๗๗	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๓.๗๘	.๘๒	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๐๕	.๕๑	มาก
๓. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๘	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๓.๕๘	.๕๒	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๔.๒๒	.๘๕	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๐๘	.๓๖	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๒๕	.๓๘	มาก
๔. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๙	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๕๘	.๖๒	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๔.๕๕	.๕๗	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๖๐	.๕๔	มากที่สุด
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๖๕	.๕๖	มากที่สุด
๕. เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑๐	ความเหมาะสมของรูปแบบ	๔.๑๗	.๑๑	มาก
	ความเหมาะสมของลวดลาย	๓.๕๐	.๓๕	มาก
	ความเหมาะสมของการตกแต่ง	๔.๐๕	.๖๒	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	๔.๒๗	.๗๑	มาก
เฉลี่ยโดยภาพรวม	เสื้อผ้าสตรี ๕ รูปแบบ	๔.๓๔	.๔๖	มาก

จากตาราง ๔.๓ การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลายและการตกแต่ง โดยภาพรวมของกลุ่มผู้ประเมิน เมื่อพิจารณาจากการประเมิน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง ลวดลาย รูปแบบ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๑, ๓.๘๘, ๓.๘๕ และ ๓.๗๒ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๒ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๖, ๔.๑๓, ๓.๕๐ และ ๓.๘๘ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๓ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง ลวดลาย รูปแบบ มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘, ๔.๔๕, ๔.๔๐ และ ๔.๑๗ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๔ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕, ๓.๕๒, ๓.๘๗ และ ๓.๗๘ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๕ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒, ๔.๓๒, ๔.๒๑ และ ๔.๐๘ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๖ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๕, ๔.๓๕, ๔.๑๕ และ ๔.๑๒ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๗ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕, ๔.๐๒, ๓.๘๕ และ ๓.๗๘ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๘ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๕, ๔.๒๒, ๔.๐๘ และ ๓.๕๘ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๙ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๕, ๔.๖๐, ๔.๕๘ และ ๔.๕๕ ตามลำดับ

เสื้อสตรีรูปแบบที่ ๑๐ มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านโดยภาพรวม การตกแต่ง รูปแบบ ลวดลาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๗, ๔.๑๗, ๔.๐๕ และ ๓.๕๐ ตามลำดับ

สรุปผลประเมินในภาพรวม

การประเมินผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติใน ๒ พื้นที่ที่ศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสตรีจากผ้าใยธรรมชาติในพื้นที่ที่บ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเหมาะสมโดยภาพรวม ที่ระดับมาก ค่าเฉลี่ย ๔.๓๔ และผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสตรีจากผ้าใยธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มบ้านปิ่น ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ มีความเหมาะสมโดยภาพรวมที่ระดับมาก ค่าเฉลี่ย ๔.๑๕

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้สนใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงจำนวนข้อมูลของข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้สนใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)
๑. ต้องการให้เพิ่มรูปแบบของเสื้อผ้า	๑๗
๒. ใช้ผ้าพื้นสีอื่นเป็นส่วนประกอบในการตกแต่ง	๕
๓. ออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น ๆ	๘

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมิน มีข้อเสนอแนะดังนี้ ต้องการให้เพิ่มรูปแบบของเสื้อผ้า ๑๗ คน ใช้ผ้าพื้นสีอื่นเป็นส่วนประกอบในการตกแต่ง ๕ คน ออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น ๆ ๘ คน

ด้านที่ ๔ การถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการฝึกอบรมให้กับกลุ่มทอผ้าจำนวน ๒๐ คน ณ บ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอบ้านนา จังหวัดสกลนคร

ผลการประเมินการฝึกอบรม ประเมินจากกลุ่มผู้เข้าอบรม โดยมีแบบประเมินประกอบด้วย ๓ ตอน ดังนี้

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม
- ตอนที่ ๒ ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม ที่มีต่อการฝึกอบรม
- ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินผลงานสำเร็จ ในการปฏิบัติของผู้เข้าอบรม ประเมินจากวิทยากรจำนวน ๓ ท่าน เป็นแบบประเมินผลงานสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย รหัสผู้เข้าอบรม การประเมินผล ชิ้นเตรียมงาน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ชิ้นปฏิบัติงานการออกแบบการตัดเย็บ การตกแต่ง ชิ้นงาน สำเร็จ ความประณีต คุ้มค่าถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์ประเมินการจัดฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้า ย้อมคราม (การประเมินจากผู้เข้าอบรม)

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้เข้าอบรมจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	๒๐	๑๐๐
ชาย	-	-
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๒๑ - ๓๐ ปี	๓	๑๕
๓๑ - ๔๐ ปี	๖	๓๐
มากกว่า ๔๐ ปี	๑๑	๕๕
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า ๔๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๕ รองลงมาอายุ ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	๔	๒๐
ทอผ้า	๑๔	๗๐
รับจ้าง	๒	๑๐
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีอาชีพทอผ้า คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมาคืออาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ ๒๐

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๔	๗๐
๕,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๖	๓๐
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐ รองลงมามีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๑๗	๘๕
มัธยมศึกษา	๓	๑๕
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๘๕ รองลงมาคือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๕

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับการอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม

ผลการประเมิน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้รับการอบรมที่มีความคิดเห็นต่อ
การพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม

หัวข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	ความเหมาะสม
ก่อนฝึกอบรม	๑. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๑.๒๑	.๘๑	น้อยมาก
	๒. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๒.๓๐	.๓๘	น้อย
	๓. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๒.๖๓	.๕๗	ปานกลาง
หลังการฝึกอบรม	๔. สอดคล้องกับความต้องการของผู้อบรม	๔.๗๐	.๖๕	มากที่สุด
	๕. ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้	๔.๘๑	.๕๕	มากที่สุด
ด้านวัสดุอุปกรณ์เอกสารประกอบ	๖. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	๔.๕๐	.๒๗	มากที่สุด
	๗. วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ	๔.๘๕	.๒๑	มากที่สุด
	๘. เอกสารประกอบการอบรมมีความเหมาะสม	๔.๒๑	.๗๘	มาก
ด้านกระบวนการฝึกอบรม	๙. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	๔.๘๕	.๖๐	มากที่สุด
	๑๐. วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม	๔.๕๒	.๖๕	มากที่สุด
	๑๑. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	๔.๓๖	.๔๖	มาก
	๑๒. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๔.๘๒	.๔๔	มากที่สุด
ด้านผู้รับการอบรม	๑๓. สามารถออกแบบเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๓.๕๐	.๘๔	มาก
	๑๔. สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๔.๐๕	.๘๒	มาก
	๑๕. สามารถตกแต่งเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม	๔.๒๔	.๑๕	มาก
	๑๖. สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน	๔.๓๒	.๘๓	มาก
	๑๗. มีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าข้อมครามครั้งต่อไป	๔.๗๑	.๗๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๕ การประเมินผลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้าอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม เมื่อพิจารณาจากการประเมิน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า กลุ่มผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐ คน มีความคิดเห็น ดังนี้

ก่อนการอบรม

ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับน้อยมาก มีค่าเฉลี่ย ๑.๒๑ การตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ย ๒.๓๐ การตกแต่งเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ๒.๖๓

หลังการอบรม

ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๐ ส่วนด้านเนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๑ วัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอในการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ วัสดุ มีความเหมาะสมในการตัดเย็บเสื้อผ้า อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๕ เอกสารประกอบการอบรม มีความเหมาะสมในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๕ วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ รวมทั้งระยะเวลาในการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๖ และกระบวนการอบรม มีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๒ ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่าหลังการอบรม สามารถออกแบบเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ สามารถตกแต่งเสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ รวมทั้งนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และชุมชน อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ และผู้เข้าอบรมมีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ ครั้งต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๑

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงจำนวนข้อมูลของข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เข้าอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าใยธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)
๑. ควรมีการอบรมครั้งต่อไป	๒๐
๒. ต้องการเรียนรู้การออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้า	๑๒

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้เข้าอบรม ต้องการให้มีการอบรมครั้งต่อไป ๒๐ คน และต้องการเรียนรู้การตัดเย็บเสื้อผ้าหลาย ๆ แบบ ๑๒ คน

ผลการประเมินผลงานสำเร็จในการปฏิบัติของผู้เข้าอบรม

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงคะแนนเฉลี่ยของผลงานสำเร็จในการปฏิบัติการตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม

รหัสผู้เข้าอบรม	ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	ระดับการประเมิน
๐๑	๓.๖๕	มาก
๐๒	๔.๐๐	มาก
๐๓	๓.๐๐	ปานกลาง
๐๔	๔.๐๒	มาก
๐๕	๔.๑๒	มาก
๐๖	๔.๑๗	มาก
๐๗	๓.๔๕	ปานกลาง
๐๘	๓.๘๔	มาก
๐๙	๓.๕๘	มาก
๑๐	๓.๖๗	มาก
๑๑	๔.๒๑	มาก
๑๒	๓.๘๐	มาก
๑๓	๓.๐๕	ปานกลาง
๑๔	๒.๖๑	ปานกลาง
๑๕	๒.๗๐	ปานกลาง
๑๖	๒.๕๐	น้อย
๑๗	๓.๒๒	ปานกลาง
๑๘	๔.๐๔	มาก
๑๙	๓.๕๘	มาก
๒๐	๓.๒๐	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม	๓.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ กลุ่มผู้เข้าอบรมการออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าข้อมคราม พบว่าผลงานสำเร็จของผู้เข้าอบรมรหัส ๑๑ ได้รับคะแนนสูงสุดค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ อยู่ในระดับมาก และผู้เข้าอบรมรหัส ๐๖ ได้รับคะแนนรองลงมา ค่าเฉลี่ย ๔.๑๗ อยู่ในระดับมาก ส่วนผู้เข้าอบรมที่ได้รับคะแนนต่ำสุดคือรหัส ๑๖ ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ อยู่ในระดับน้อย จากผลการปฏิบัติโดยรวมของผู้เข้าอบรม มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๔ ซึ่งผลอยู่ในระดับมาก